

חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012*

פרק א': הגדרות

הגדרות

1. בחוק זה –

- "הארגון היציג" – ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של ההנדסאים והטכנאים המוסמכים המאורגנים בישראל;
- "גף השכלה על-תיכונית" – גף השכלה על-תיכונית במינהל למדע ולטכנולוגיה שבמשרד החינוך;
- "הנדסאי" – מי שהוא בעל תעודת הנדסאי או בעל תעודה, תואר או הכשרה ממדינת חוץ שהוכרו על ידי ועדת ההסמכה לפי סעיף 14;
- "הנדסאי רשום" – מי שרשום במרשם כהנדסאי;
- "טכנאי מוסמך" – מי שהוא בעל תעודת טכנאי מוסמך או בעל תעודה, תואר או הכשרה ממדינת חוץ שהוכרו על ידי ועדת ההסמכה לפי סעיף 14;
- "טכנאי מוסמך רשום" – מי שרשום במרשם כטכנאי מוסמך;
- "המועצה" – מועצת ההנדסאים והטכנאים המוסמכים שמונתה לפי סעיף 2;
- "המכון להכשרה טכנולוגית" – המכון הממשלתי להכשרה בטכנולוגיה ובמדע במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה;
- "מכללה טכנולוגית להכשרת מבוגרים" – מוסד להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים שהשר הכיר בו לפי סעיף 15;
- "מכללה טכנולוגית להכשרת צעירים" – מוסד להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים ששר החינוך הכיר בו לפי סעיף 15;
- "מכללה טכנולוגית מוכרת" – מכללה טכנולוגית להכשרת מבוגרים או מכללה טכנולוגית להכשרת צעירים;
- "המרשם" – מרשם ההנדסאים והטכנאים המוסמכים כמשמעותו בסעיף 17;
- "הרשם" – רשם ההנדסאים והטכנאים המוסמכים שמונה לפי סעיף 17;
- "השר" – שר התעשייה המסחר והתעסוקה;
- "השרים" – השר ושר החינוך;
- "תעודת הנדסאי" – תעודה מטעם המדינה המעידה על השלמת לימודי הנדסאות במכללה טכנולוגית מוכרת ועמידה בבחינות גמר ממשלתיות;
- "תעודת טכנאי מוסמך" – תעודה מטעם המדינה המעידה על השלמת לימודי טכנאות מוסמכת במכללה טכנולוגית מוכרת ועמידה בבחינות גמר ממשלתיות.

פרק ב': מועצת ההנדסאים והטכנאים המוסמכים

2. השרים ימנו את מועצת ההנדסאים והטכנאים המוסמכים; במועצה יהיו 13 חברים, ואלה הם:

- (1) אדם בעל השכלה גבוהה, מוניטין וניסיון מעשי של עשר שנים לפחות, והכל בתחום הנדסי-טכנולוגי או בהכשרה בתחום זה, או אדם בעל מוניטין וניסיון ניהולי של עשר שנים לפחות בדרגת ניהול בכירה שחלקו בתחום ההכשרה, ההדרכה או

* התקבל בכנסת ביום כ' בחשוון התשע"ג (5 בנובמבר 2012); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 460, מיום ט"ו באייר התשע"ב (7 במאי 2012), עמ' 168.

ההשמה של הנדסאים וטכנאים מוסמכים או בתחום דומה, והוא יהיה היושב ראש; היושב ראש ימונה לאחר התייעצות עם מנהל המכון להכשרה טכנולוגית, עם מנהל גף השכלה על-תיכונית ועם הארגון היציג;

(2) מנהל המכון להכשרה טכנולוגית;

(3) נציג השר מקרב עובד משרדו;

(4) מנהל גף השכלה על-תיכונית;

(5) נציג שר החינוך מקרב עובדי משרדו;

(6) נציג שר הביטחון שהוא קצין צה"ל, בעל ניסיון בתחום השמת כוח אדם למקצועות טכנולוגיים בצבא, לרבות השמת הנדסאים וטכנאים מוסמכים בצבא;

(7) שני חברי הסגל האקדמי הבכיר ממוסדות מוכרים להשכלה גבוהה, בעלי ידע וניסיון בתחום ההשכלה הגבוהה המדעית-הנדסית, לפי המלצת המועצה להשכלה גבוהה; לעניין זה, "מוסד מוכר" ו"המועצה להשכלה גבוהה" – כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958 (להלן – חוק המועצה להשכלה גבוהה);

(8) שני נציגי הארגון היציג ובהם יושב ראש הארגון היציג;

(9) נציג התאחדות התעשיינים בעל מעמד מקצועי, ידע וניסיון בתחום התעשייה הטכנולוגית;

(10) נציג המכללות הטכנולוגיות להכשרת צעירים, לפי המלצת מנהל גף השכלה על-תיכונית;

(11) נציג המכללות הטכנולוגיות להכשרת מבוגרים, לפי המלצת מנהל המכון להכשרה טכנולוגית.

תפקידי המועצה

3. תפקידי המועצה הם:

(1) להמליץ לשרים בכל עניין הנוגע ליישום חוק זה, ובכלל זה בעניין קביעת כללים להכרה במוסדות להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים כמכללות טכנולוגיות מוכרות, ובעניין הכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים לפי צרכי המשק, בהתאם למדיניות שתגבש המועצה;

(2) לקדם איכות ומקצועיות במקצוע ההנדסאים והטכנאים המוסמכים ואת מעמדו בתחום ההכשרה והלימודים, לרבות המשך לימודים במוסד להשכלה גבוהה, כהגדרתו בחוק המועצה להשכלה גבוהה והן בתחומי העיסוק במקצוע;

(3) להנחות את ועדות המשנה שהוקמו לפי סעיפים 12 ו-13 ולאשר את פעולותיהן.

סדרי הדיון
במועצה

4. (א) המועצה תתכנס ארבע פעמים בשנה לפחות.

(ב) רוב חברי המועצה ובהם היושב ראש, הם מניין חוקי בישיבות; נבצר מיושב ראש המועצה להשתתף בישיבת המועצה, רשאית המועצה למנות לו ממלא מקום מבין חבריה לאותה ישיבה, והוא ינהלה על פי סדר היום שנקבע לאותה ישיבה; מינתה המועצה ממלא מקום כאמור, יחשב ממלא המקום כיושב ראש גם לעניין המניין החוקי.

(ג) החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות המשתתפים בהצבעה.

(ד) המועצה תקבע את סדרי דיוניה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.

5. סייגים למינוי ולכהונה
לא ימונה אדם ולא יכהן כחבר המועצה אם הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השרים, לכהן כחבר המועצה.
6. פקיעת כהונה והשעיה מכהונה
(א) חבר המועצה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו אם התפטר במסירת כתב התפטרות לשרים.
(ב) חבר המועצה שנתקיים בו סייג מהסייגים האמורים בסעיף 5, יודיע על כך לשרים מיד בכתב; הודיע חבר המועצה כאמור או שנודע על כך לשרים בדרך אחרת, יעבירו אותו מכהונתו ויודיעו לו על כך.
(ג) נבצר מחבר המועצה, דרך קבע, למלא את תפקידו או שהוא נעדר בלא סיבה סבירה משלוש ישיבות רצופות של המועצה או מיותר משליש מהישיבות שקיימה בשנה אחת, רשאים השרים, בהתייעצות עם יושב ראש המועצה, להעבירו מכהונתו בהודעה בכתב; היעדרות בשל שירות מילואים ובשל חופשת לידה לא תובא במניין ההיעדרויות.
(ד) הוגשו נגד חבר המועצה כתב אישום או קובלנה משמעתית בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השרים, לכהן כחבר המועצה, רשאים השרים להשעותו מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בעניינו; חבר המועצה שהוא עובד משרדו של אחד מהשרים – יחליט בדבר השעייתו השר שהוא עובד משרדו.
7. תקופת כהונה
תקופת כהונתו של חבר המועצה תהיה ארבע שנים, והוא יוכל לשוב ולהתמנות לשתי תקופות כהונה נוספות; ואולם מנהל המכון להכשרה טכנולוגית, מנהל גף השכלה על-תיכונית ויושב ראש הארגון היציג יוסיפו לכהן כחברי המועצה כל עוד הם ממלאים את תפקידיהם כאמור.
8. חילופי גברי ומינוי ממלא מקום
(א) התפטר חבר המועצה מתפקידו או חדל מסיבה אחרת לכהן כחבר המועצה לפני תום תקופת כהונתו, ימונה חבר אחר במקומו באותה הדרך שבה נתמנה אותו חבר וליתרת תקופת כהונתו.
(ב) נבצר מחבר המועצה למלא את תפקידו במשך תקופה העולה על שישה חודשים או הושעה חבר המועצה לפי סעיף 6(ד), רשאים השרים למנות לו ממלא מקום באותה הדרך שבה נתמנה, לתקופה שבה נבצר ממנו למלא את תפקידו או לתקופת ההשעיה, לפי העניין.
9. ניגוד עניינים
(א) לא ימונה אדם ולא יכהן כחבר המועצה אם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב תדיר של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי שלו או לבין תפקיד אחר שלו.
(ב) חבר המועצה לא יטפל במסגרת תפקידו כחבר המועצה, בנושא העלול לגרום לו להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כחבר המועצה לבין עניין אישי או לבין תפקיד אחר שלו.
(ג) התברר לחבר המועצה שהוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (ב), יודיע על כך ליושב ראש המועצה וימסור לו את המידע הנוגע לעניין, ולא יטפל בנושא האמור.
(ד) על אף האמור בסעיף זה, חבר המועצה רשאי להביא בחשבון גם את ענייניה של האוכלוסייה שהוא נציגה, ככל שהם קשורים לחוק זה, ולא יראו אותו כמצוי במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד.

(ה) בסעיף זה –

”טיפול” – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

”עניין אישי” – לרבות עניין אישי של קרובו או של תאגיד שהוא או קרובו הם בעלי עניין בו, במישרין או בעקיפין;

”קרוב” – בן זוג, הורה, ילד, אח או אחות, או אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר המועצה.

10. קיום המועצה, סמכויותיה, תוקף החלטותיה ופעולותיה לא ייפגעו מחמת שנתפנה מקומו של חבר מחבריה או מחמת ליקוי במינויו או בהמשך כהונתו.

11. בלי לגרוע מהוראות סעיפים 12 ו-13, המועצה רשאית למנות ועדות משנה לעניינים שונים, ולאצול להן מסמכויותיה, ואולם החלטותיהן של ועדות משנה יובאו לאישור המועצה; בוועדת משנה יכול שיכהנו חברים שאינם מקרב חברי המועצה.

12. (א) מוקמת בזה ועדת משנה קבועה שתשמש ועדה מכינה, ואלה חברי המועצה שיכהנו בה:

(1) מנהל המכון להכשרה טכנולוגית, והוא יהיה מרכז הוועדה;

(2) מנהל גף השכלה על-תיכונית;

(3) אחד מנציגי הארגון היציג.

(ב) הוועדה המכינה תכין את סדר היום לדיוני המועצה בתיאום עם יושב ראש המועצה; בסדר היום יכללו נושאים שהציעו הוועדה המכינה, יושב ראש המועצה או שלושה חברי המועצה.

(ג) הוועדה המכינה רשאית לחוות דעתה בכל עניין הנדון במועצה.

13. (א) מוקמת בזה ועדת משנה קבועה פדגוגית לתכניות לימודים (בחוק זה – הוועדה הפדגוגית לתכניות לימודים), ואלה חברי המועצה שיכהנו בה:

(1) מנהל גף השכלה על-תיכונית, והוא יהיה מרכז הוועדה;

(2) מנהל המכון להכשרה טכנולוגית;

(3) חבר הסגל האקדמי הבכיר כאמור בסעיף 2(7);

(4) אחד מנציגי הארגון היציג כאמור בסעיף 2(8).

(ב) לדיוני הוועדה הפדגוגית לתכניות לימודים בנושאי תכנון ובנייה יצורף כחבר הוועדה נציג שר הפנים מקרב עובדי משרדו בעל מקצוע בתחומי התכנון והבנייה.

(ג) הוועדה הפדגוגית לתכניות לימודים תבחן תכניות לימודים, ובכלל זה מגמות ומגמות משנה, ללימודי הנדסאים וטכנאים מוסמכים, ותמסור למועצה את המלצותיה בנוגע לתכניות לימודים לשם גיבוש המלצות המועצה בעניין כללים להכרה במוסדות להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים כמכללות טכנולוגיות מוכרות, ובנוגע לנושאים שייכללו בבחינות הגמר הממשלתיות למתן תעודת הנדסאי או תעודת טכנאי מוסמך.

פרק ג': ועדת ההסמכה

14. (א) מוקמת בזה ועדת הסמכה (בחוק זה – ועדת ההסמכה), ואלה חברי המועצה שיכהנו בה:

(1) אחד מנציגי הארגון היציג, והוא יהיה יושב ראש ועדת ההסמכה;

(2) מנהל גף השכלה על-תיכונית;

(3) מנהל המכון להכשרה טכנולוגית.

(ב) תפקידיה של ועדת ההסמכה הם:

(1) להנחות את הרשם בנוגע לניהול הרישום במרשם, ובכלל זה בנוגע למדורי רישום כמפורט בסעיף 17, וכן בכל הקשור באימות תארים, תעודות הנדסאית ותעודות טכנאי מוסמך לשם רישום במרשם;

(2) להכיר בתעודה, בתואר או בהכשרה ממוסד לימודים ממדינת חוץ, לשם רישום במרשם; בהחלטה כאמור תשקול ועדת ההסמכה, בין השאר, את רמת הלימודים, את תכנית הלימודים, את היקף הלימודים ואת משך הלימודים במוסד לימודים במדינת חוץ, בהשוואה לרמת הלימודים, לתכנית הלימודים, להיקף הלימודים ולמשך הלימודים הנהוגים במכללות טכנולוגיות מוכרות בישראל; הוועדה רשאית להתנות הכרה כאמור בעמידה במבחן מקצועי.

(ג) הוראות סעיף 9 יחולו על חברי ועדת ההסמכה בשינוי זה: בכל מקום, במקום "המועצה" יקראו "ועדת ההסמכה".

פרק ד': מכללה טכנולוגית מוכרת

15. הכרה במכללה טכנולוגית
(א) השרים יקבעו כללים שלפיהם יסווגו מוסדות להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים כמכללות טכנולוגיות להכשרת מבוגרים וכמכללות טכנולוגיות להכשרת צעירים.

(ב) השר יכיר במוסד להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים כמכללה טכנולוגית להכשרת מבוגרים לצורך חוק זה, וכן רשאי הוא להתנות, לבטל או להתלות, לתקופה שיקבע, הכרה כאמור, והכל כפי שיקבע השר בתקנות, לאחר התייעצות עם המועצה.

(ג) שר החינוך יכיר במוסד חינוך בעל רישיון לפי חוק פיקוח על בתי ספר, התשכ"ט-1969², כמכללה טכנולוגית להכשרת צעירים לצורך חוק זה, וכן רשאי הוא להתנות, לבטל או להתלות, לתקופה שיקבע, הכרה כאמור, והכל כפי שיקבע בתקנות, לאחר התייעצות עם המועצה.

(ד) מוסד יכול שיוכר לפי סעיף זה הן על ידי השר והן על ידי שר החינוך.

16. כינויים הטעונים אישור
לא ישתמש אדם בכינוי "מכללה טכנולוגית מוכרת", או בתואר אחר הדומה לזה עד כדי להטעות, אלא אם כן הוא מכללה טכנולוגית מוכרת.

פרק ה': מרשם ההנדסאים והטכנאים המוסמכים

17. מרשם ההנדסאים והטכנאים המוסמכים
(א) השר ימנה את הרשם; הרשם יהיה עובד המדינה.

(ב) הרשם ינהל מרשם ובו רישום של הנדסאים וטכנאים מוסמכים, הכולל מדורים נפרדים לכל אחד מענפי ההנדסאות והטכנאות המוסמכת, בהתאם להנחיות שתקבע ועדת ההסמכה; הודעה על פתיחת מדור תפורסם ברשומות.

(ג) המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור לפי הוראות שקבע השר.

18. רישום במרשם
(א) זכאי להירשם במרשם מי שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא בגיר;

(2) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 180.

(3) הוא שילם את אגרת הרישום כפי שנקבעה בתקנות;

(4) הוא לא הורשע, בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת ועדת ההסמכה, להירשם במרשם; לשם קביעת דעתה, רשאית ועדת ההסמכה להתייעץ עם ועדת המשמעת שמונתה לפי סעיף 25;

(5) הוא הנדסאי או טכנאי מוסמך.

(ב) אדם רשאי להיות רשום ביותר ממדור אחד במרשם, אם נתמלאו כל התנאים לרישומו באותם מדורים.

19. נרשם אדם במרשם תוך מסירת נתונים כוזבים, רשאי הרשם, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, למחוק את רישומו.

פרק ו': ייחוד התואר וייחוד פעולות

20. (א) לא ישתמש אדם, במהלך עיסוקו, בתואר "הנדסאי", "הנדסאי רשום" או "הנדסאי בעל רישיון", או בכל תואר אחר הדומה לאלה עד כדי להטעות, אלא אם כן הוא הנדסאי, הנדסאי רשום או הנדסאי בעל רישיון, לפי העניין.

(ב) לא ישתמש אדם, במהלך עיסוקו, באחד התארים המנויים בתוספת הראשונה, או בתואר "טכנאי מוסמך רשום" או "טכנאי מוסמך בעל רישיון", או בכל תואר אחר הדומה לאלה עד כדי להטעות, אלא אם כן הוא טכנאי מוסמך כמפורט בתוספת האמורה, טכנאי מוסמך רשום או טכנאי מוסמך בעל רישיון.

(ג) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הראשונה.

(ד) בסעיף זה, "בעל רישיון" – מי שהשר נתן לו רישיון, לעסוק בפעולות שיוחדו להנדסאי או לטכנאי מוסמך, לפי הוראות חוק זה.

21. (א) תוקם ועדה משותפת למועצה ולמועצת ההנדסה והאדריכלות כמשמעותה בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958³ (להלן – חוק המהנדסים והאדריכלים); בוועדה המשותפת יכהנו שישה נציגים והם:

(1) יושבי הראש של כל אחת מהמועצות האמורות;

(2) נציג הארגון היציג במועצה ונציג הארגון המייצג בעיקר מהנדסים ואדריכלים כמשמעותו בסעיף 3(4) לחוק המהנדסים והאדריכלים;

(3) רשם המהנדסים והאדריכלים כמשמעותו בסעיף 8 לחוק המהנדסים והאדריכלים;

(4) נציג המועצה שתבחר המועצה.

(ב) הוועדה המשותפת תמליץ לשר בכל עניין הנוגע לייחוד פעולות ולרישוי מהנדסים, הנדסאים וטכנאים מוסמכים; השר רשאי לקבוע הוראות בכל עניין הקשור לסדרי דיוניה של הוועדה המשותפת.

(ג) לא יעשה אדם פעולה שיוחדה בתוספת השנייה לפי חוק זה להנדסאי או לטכנאי מוסמך, אלא אם כן הוא הנדסאי רשום או טכנאי מוסמך רשום, לפי העניין, והוא עומד בתנאים שנקבעו בתוספת האמורה.

³ ס"ח התשי"ח, עמ' 108.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של מי שמוסמך לבצע פעולות שנקבעו בתוספת השנייה לפי דין אחר.

(ה) השר, לאחר התייעצות עם הוועדה המשותפת ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי –

(1) לייחד בתוספת השנייה פעולות להנדסאי או לטכנאי מוסמך ורשאי הוא לקבוע חובת רישוי לביצוע פעולות אלה, וכן לשנות, בצו, את התוספת האמורה;

(2) לקבוע הוראות לעניין מתן רישיונות, ובכלל זה תקופת ותק, התמחות, כשירות, שמירה על כשירות וניסיון מעשי נדרשים של מבקש הרישיון, וכן רשאי הוא לקבוע דרכים להוכחת התנאים האמורים, ובין השאר דרך של בחינות או עבודות שביצע, או דרך של שילוב שלהן.

פרק ז': עונשין ודין משמעתי

22. עונשין
- העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שישה חודשים:
- (1) משתמש בכינוי "מכללה טכנולוגית מוכרת", או בתואר אחר הדומה לזה עד כדי להטעות, בניגוד להוראות סעיף 16;
- (2) משתמש בתואר "הנדסאי", "הנדסאי רשום", "הנדסאי בעל רישיון", או תואר המנוי בתוספת הראשונה, "טכנאי מוסמך רשום" או "טכנאי מוסמך בעל רישיון" או בכל תואר אחר הדומה עד כדי להטעות, בניגוד להוראות סעיף 20;
- (3) עושה פעולה שיוחדה לפי חוק זה, בניגוד להוראות לפי סעיף 21.
23. כללי אתיקה
- השר, בהתייעצות עם המועצה, רשאי לקבוע כללי אתיקה מקצועית להנדסאים ולטכנאים מוסמכים שפעולותיהם יוחדו לפי הוראות חוק זה (בפרק זה – בעלי מקצוע).
24. עבירות משמעת
- בעל מקצוע שעשה אחת מאלה, עבר עבירת משמעת:
- (1) נהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו;
- (2) הפר כלל מכללי האתיקה שנקבעו לפי סעיף 23;
- (3) גילה חוסר אחריות או רשלנות בעת עיסוקו במקצוע;
- (4) הורשע בפסק דין סופי, בין בישראל ובין מחוץ לישראל, בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לעסוק בביצוע פעולות שיוחדו לו לפי חוק זה.
25. ועדת המשמעת
- (א) השר ימנה ועדת משמעת, שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת.
- (ב) ועדת המשמעת תהיה בת שלושה חברים, והם:
- (1) מי שכשיר להתמנות לשופט בית משפט שלום, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) בעל מקצוע במקצועו של הנקבל, שהוא עובד המדינה;
- (3) בעל מקצוע במקצועו של הנקבל, שאינו עובד המדינה.
- (ג) חברי ועדת המשמעת האמורים בפסקאות (2) ו-(3) שבסעיף קטן (ב) ימונו בהתייעצות עם המועצה.
- (ד) השר ימנה ממלאי מקום לחברי ועדת המשמעת, לפי הוראות סעיף זה.

(ה) לא ימונה חבר המועצה לחבר ועדת משמעת בטרם חלפה שנה מתום כהונתו כחבר המועצה.

(ו) השר יקבע בתקנות הוראות לעניין כהונתם של חברי ועדת המשמעת, לרבות לעניין דרכי מינויים, סייגים למינוי, תקופת כהונתם ופקיעתה.

26. (א) נוכח היועץ המשפטי למשרד התעשייה המסחר והתעסוקה או עורך דין עובד המדינה שהוא הסמיך לכך (בחוק זה – תובע), כי יש ראיות לכאורה לכך שבעל מקצוע עבר עבירת משמעת, יגיש נגדו קובלנה לוועדת המשמעת, וזאת אם סבר שאין בהגשת קובלנה כאמור עניין לציבור.

(ב) (1) תלונות על עבירות משמעת של בעל מקצוע יתבררו בידי תובע או בידי עובד המדינה שהשר הסמיכו לכך (בחוק זה – חוקר).

(2) חוקרים שמונו לפי פסקה (1) יפעלו לפי הנחיות התובע ויגישו לו את ממצאי בירורם ואת תוצאותיו.

(ג) לשם ביצוע סמכויותיהם לפי סעיף זה יהיו נתונות לתובע ולחוקר הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)⁴, וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחויבים, על חקירה שערך תובע או חוקר.

(ד) השר, לאחר התייעצות עם המועצה, רשאי למנות ועדת תלונות, שתסייע לתובע במילוי תפקידו.

27. (א) תובע או נקבל רשאים לבקש לפסול חבר ועדת המשמעת מלישב בדיון אם קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בבירור הקובלנה.

(ב) לא תישמע בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אלא בתחילת הדיון או מיד לאחר שנועדו לתובע או לנקבל הנסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים כאמור באותו סעיף קטן.

(ג) נטענה טענת פסלות נגד חבר ועדת המשמעת, תחליט בה ועדת המשמעת לאלתר ולפני שתיתן כל החלטה אחרת.

(ד) על החלטת ועדת המשמעת בעניין פסלות חבר הוועדה, רשאים תובע או נקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך שלושים ימים מיום המצאת ההחלטה.

28. (א) המניין החוקי בשיבות ועדת המשמעת הוא כל חבריה.

(ב) החלטות ועדת המשמעת יתקבלו ברוב קולות חבריה.

(ג) דיון משמעותי יתנהל בנוכחות התובע והנקבל, אך ועדת המשמעת רשאית לנהל דיון שלא בנוכחות הנקבל, באחד מאלה:

(1) סניגורו של הנקבל התייצב במקומו;

(2) הנקבל נעדר מהשיבה בלא סיבה מספקת, לאחר שהוזהר שאם ייעדר בלא סיבה מספקת תהיה רשאית הוועדה לדון בעניינו שלא בפניו.

(ד) ועדת המשמעת תדון בדלתיים סגורות, אלא אם כן הורתה לקיים את הדיון, כולו או מקצתו בפומבי.

(ה) על דיון בדלתיים סגורות ועל דיון בפומבי לפי סעיף זה יחולו ההוראות לעניין איסור פרסום לפי סעיף 70 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד–1984⁵, בשינויים המחויבים.

⁴ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

⁵ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

(ו) שר המשפטים, לאחר התייעצות עם השר, יקבע את סדרי הדין לפני ועדת המשמעת ובערעור לבית המשפט, לרבות הדרך להגשת הערעור; בעניין שלא נקבעה לגביו הוראה בתקנות כאמור, תפעל הוועדה בדרך הנראית לה כצודקת וכמועילה ביותר.

(ז) הסמכות להחליט בעניינים שבסדרי דין הנוגעים לקיבלנה מסוימת נתונה ליושב ראש ועדת המשמעת, שעה שהוועדה אינה יושבת בדין.

(ח) ועדת המשמעת אינה כפופה לדיני הראיות, למעט לדינים בדבר ראיות חסויות, אלא אם כן קבע שר המשפטים, לאחר התייעצות עם השר, כי על ועדת המשמעת יחולו חלק מדיני הראיות כפי שיקבע.

(ט) הממצאים והמסקנות בהכרעת הדין שבפסק דין סופי במשפט פלילי המרשיע את הנקבל, יראו אותם כמוכחים בהליך משמעותי נגד אותו נקבל.

29. (א) על אף האמור בסעיף 28(א), נעדר חבר ועדת המשמעת שאינו יושב ראש הוועדה, מישיבה, יתקיים הדיון באותה ישיבה לפני חברי הוועדה הנוכחים, אם הסכימו לכך הצדדים, אלא אם כן החליט היושב ראש לדחות את הדיון.

(ב) דיון שנערך במושב חסר כאמור בסעיף קטן (א), לא יסתיים אלא לפני ועדת המשמעת בהרכבה המלא.

30. (א) נבצר מחבר ועדת המשמעת שאינו יושב ראש הוועדה לסיים את הדיון, יצרף יושב הראש חבר אחר במקומו שמתקיימים בו אותם תנאי כשירות, אלא אם כן החליט, מטעמים שיירשמו ולאחר שנתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם, כי צירוף חבר אחר עלול לגרום לעיוות דין.

(ב) צורף חבר אחר כאמור בסעיף קטן (א), רשאית ועדת המשמעת להמשיך בדיון מן השלב שאליו הגיעה בהרכבה הקודם, אם סברה שלא ייגרם עיוות דין, לאחר שניתנה לבעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם; החליטה הוועדה להמשיך בדיון, רשאית היא לנהוג בראיות שגבתה בהרכבה הקודם כאילו גבתה אותן בעצמה או לחזור ולגבותן, כולן או חלקן.

(ג) על אף האמור בסעיף 28(ב), נותרו שני חברים בוועדת המשמעת ונחלקו בדעותיהם, תכריע דעתו של יושב ראש הוועדה.

31. (א) ועדת המשמעת רשאית ביוזמתה או לבקשת בעל דין –

(1) לזמן אדם לבוא לפניה כדי להעיד או להציג דבר;

(2) להזהיר או להשביע עד בהתאם לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ם-1980⁶;

(3) לבקש מבית המשפט המחוזי שבתחום שיפוטו יושבת הוועדה, ליתן צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971⁷, לשם גביית עדות;

(4) לפסוק דמי נסיעה ולינה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו לפי סעיף זה, כמו לעד שהוזמן להעיד בבית משפט.

(ב) דרשה ועדת המשמעת מאדם להעיד או להציג דבר כאמור בסעיף קטן (א)(1), והוא סירב לעשות כן בלא הצדק המניח את דעת הוועדה, רשאית היא לצוות על הבאתו לפניה בזמן שתקבע בצו, ובלבד שהזהירה אותו כי בכונתה לעשות כן; על צו הבאה לפי סעיף קטן זה יחולו ההוראות לפי סעיף 7א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, בשינויים המחויבים.

⁶ ס"ח התש"ם, עמ' 202.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

(ג) הסמכות להחליט בעניינים לפי סעיף זה הנוגעים לקובלנה מסוימת נתונה ליושב ראש ועדת המשמעת, שעה שהוועדה אינה יושבת בדיון.

32. (א) מצאה ועדת המשמעת כי הנקבל עבר עבירת משמעת, רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:

(1) התראה;

(2) נזיפה;

(3) קנס בשיעור שלא יעלה על הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁸;

(4) התליית הרישיון או הרישום במרשם לתקופה קצובה שלא תעלה על שלוש שנים;

(5) ביטול רישיון או מחיקת הרישום במרשם.

(ב) מי שרישיונו בוטל או שרישומו במרשם נמחק לפי הוראות סעיף קטן 5(א), לא יגיש בקשה לרישיון או לרישום במרשם לפני שעברו חמש שנים מיום הביטול או המחיקה; השר רשאי, לאחר שהתייעץ עם ועדת המשמעת, להסכים לחידוש הרישום או הרישיון או לסרב לו.

33. (א) החליטה ועדת המשמעת לנקוט נגד נקבל אמצעי משמעת של קנס או התליית רישיון או רישום במרשם, לפי הוראות סעיף 32(א)(3) או 4(4), רשאית היא להורות שאמצעי המשמעת האמור יהיה, כולו או חלקו, על-תנאי.

(ב) החליטה ועדת המשמעת כאמור בסעיף קטן 32(א), לא יופעל התנאי אלא אם כן עבר הנקבל, בתוך התקופה שנקבעה בהחלטת ועדת המשמעת (בסעיף זה – תקופת התנאי), אחת מעבירות המשמעת שנקבעו בהחלטתה (בסעיף זה – עבירה נוספת) וועדת המשמעת מצאה, בתוך תקופת התנאי או לאחריה, שהנקבל עבר עבירה נוספת כאמור.

(ג) תקופת התנאי תימנה מיום מתן החלטת ועדת המשמעת בדבר נקיטת אמצעי משמעת על-תנאי נגד נקבל, אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת אחרת.

34. (א) על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה רשאים התובע והנקבל לערער לפני בית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מיום מתן ההחלטה המסיימת את הדיון בקובלנה, ואם ניתנה ההחלטה שלא במעמד הצדדים – בתוך 45 ימים מיום המצאתה.

(ב) פסק דין של בית משפט מחוזי בערעור לפי סעיף זה ניתן לערער לפני בית המשפט העליון, אם ניתנה רשות לכך מאת נשיא בית המשפט העליון או מאת שופט אחר של בית המשפט העליון שנשיאו קבע לכך, או אם ניתנה רשות לכך בגוף פסק הדין.

35. (א) אין בהגשת ערעור כדי לעכב את ביצוע החלטת ועדת המשמעת שעליה הוגש הערעור, אלא אם כן החליטה ועדת המשמעת אחרת, ואם הוגש ערעור – אם החליט בית המשפט שלערעור אחרת.

(ב) על החלטה של ועדת המשמעת לפי סעיף זה רשאים הנקבל והתובע לערער כשם שמערערים על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה, לפי סעיף 34.

36. (א) ועדת המשמעת רשאית להעמיד את החלטותיה לעיון הציבור, בלא ציון שם הנקבל ופרטים אחרים שיש בהם כדי לזהותו (בסעיף זה – פרטים מזהים).

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ועדת המשמעת רשאית להעמיד לעיון הציבור את החלטתה, כולה או חלקה, כאמור באותו סעיף קטן, בציון פרטים מזהים, בדרך ולתקופה כפי שתורה, ולאחר ששמעה את התובע ואת הנקבל ושקלה בין השאר את הפגיעה בפרטיותו של הנקבל או של צד שלישי ואת הצורך באזהרת הציבור.

(ג) החלטות ועדת המשמעת לא יועמדו לעיון הציבור כל עוד ניתן לערער עליהן, ואם הוגש ערעור – כל עוד לא תמו ההליכים בערעור, אלא אם כן החליט בית המשפט שלערעור אחרת.

(ד) על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיף זה רשאים הנקבל והתובע לערער כשם שמערערים על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה, לפי סעיף 34.

37 התליה עד לסיים הליכים (א) היה לוועדת המשמעת יסוד סביר לחשד שהנקבל עבר עבירת משמעת או שמתנהלים נגדו הליכים פליליים בשל עבירה כאמור בסעיף 18(א)4. רשאית היא, אם ראתה שחומרת העניין או טובת הציבור מחייבות זאת, לאחר שנתנה לנקבל הזדמנות לטעון את טענותיו, להתלות זמנית את רישונו או את רישומו במרשם.

(ב) התליה כאמור בסעיף קטן (א) תעמוד בתוקפה עד למתן החלטה סופית בהליך משמעתי או פסק דין סופי בהליך פלילי כאמור באותו סעיף קטן, והכל אלא אם כן הורתה ועדת המשמעת על מועד מוקדם יותר להפסקת ההתליה.

(ג) ועדת המשמעת רשאית להתלות רישיון או רישום במרשם כאמור בסעיף קטן (א), אף בטרם הוגשה קובלנה בשל אותה עבירה, מיוזמתה, או לבקשת התובע, לאחר שנתנה לבעל המקצוע הזדמנות לטעון את טענותיו; ואולם לא הוגשה קובלנה בשל העבירה כאמור בתוך שלושים ימים מיום שהותלה הרישיון או הרישום, בטלה ההתליה; ואולם רשאית ועדת המשמעת להורות על הארכת ההתליה הזמנית לתקופות נוספות, ובלבד שתקופת ההתליה הכוללת לא תעלה על 12 חודשים מהמועד שבו הותלה הרישיון או הרישום במרשם לראשונה.

(ד) על החלטת ועדת המשמעת לפי סעיף זה רשאים הנקבל והתובע לערער כשם שמערערים על החלטת ועדת המשמעת בקובלנה לפי סעיף 34.

38 דיון משמעתי ודיון פלילי (א) ענישה או זיכוי בהליכים פליליים אינם מונעים נקיטת הליכים על פי חוק זה נגד בעל מקצוע בשל אותו מעשה או מחדל, ונקיטת אמצעי משמעת או זיכוי על ידי ועדת המשמעת בשל אותו מעשה או מחדל אינם מונעים נקיטת הליכים פליליים.

(ב) הוגש כתב אישום נגד בעל מקצוע בשל מעשה או מחדל המשמש גם עילה לדיון לפני ועדת המשמעת לפי חוק זה, רשאית ועדת המשמעת להפסיק את דיוניה עד למתן פסק דין סופי בהליך הפלילי.

פרק ח': הוראות שונות

39 זכאות להגיש מועמדות לתפקיד (הנדסאי או טכנאי מוסמך זכאי להגיש מועמדות לקבלה לעבודה בגוף ציבורי וכן לקידום בעבודה, לשינוי תפקיד ולמינוי למשרה בעבודה בגוף ציבורי, ולא יהיה בכך שאינו בעל תואר מוכר כהגדרתו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, כדי למנוע הגשת מועמדות כאמור, אלא אם כן נקבעה הגבלה מפורשת בעניין זה בחוק, ובלבד שמתקיימות בו שאר הדרישות לעניין אותה מועמדות; בסעיף זה, "גוף ציבורי" – הגופים המנויים בפסקאות (1) עד (9) בהגדרה "רשות ציבורית" שבחוק חופש המידע, התשנ"ח–1998⁹, וכן מוסד להשכלה גבוהה כהגדרתו בסעיף 1 לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב–1992¹⁰.)

⁹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

¹⁰ ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

40. בחוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958¹¹ –

תיקון חוק
המהנדסים
והאדריכלים –
מס' 8

(1) בסעיף 2(ג), במקום הסיפה החל במילים "מי שהרשות להסמכת הנדסאים" יבוא "כהגדרתם בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012¹²;

(2) בסעיף 12, במקום "לאחר התייעצות במועצה" יבוא "לאחר התייעצות עם הוועדה המשותפת כמשמעותה בסעיף 21 לחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012¹³, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת".

תיקון חוק בתי
משפט לעניינים
מינהליים – מס' 79

41. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000¹⁴, בתוספת הראשונה, בפרט 21, אחרי פסקה (26) יבוא:

"(27) החלטה של רשות לפי חוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012¹⁵."

42. (א) השרים ממונים על ביצועו של חוק זה, והם רשאים, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו, למעט בעניינים הנתונים לסמכותו של השר בלבד לפי חוק זה, ולגביהם רשאי השר להתקין תקנות, באישור הוועדה כאמור.

(ב) השרים יורו על מתכונתן של בחינות גמר ממשלתיות לשם קבלת תעודת הנדסאי או תעודת טכנאי מוסמך.

43. השר או שר החינוך, לפי העניין, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע כי הכרה במוסדות להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים כמכללות טכנולוגיות מוכרות, רישום במרשם ומתן רישיונות לפי סעיפים 15, 18 ו-21, ובכלל זה בחינות לפי סעיף 21, וכן בחינות גמר ממשלתיות לפי סעיף 42(ב), טעונות תשלום אגרה, וכן רשאי הוא לקבוע כאמור את גובה האגרה ודרך תשלומה.

תחילה, תקנות
ראשונות והוראות
מעבר

44. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 2, שישים ימים מיום פרסומו (להלן – יום התחילה).

(ב) בתוך שלושים ימים מיום פרסומו של חוק זה תמונה המועצה לפי סעיף 2; לעניין הנציגים לפי פסקאות (10) ו-(11) של הסעיף האמור, השרים ימנו למועצה הראשונה נציגי מוסדות להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים שהוכרו ערב יום התחילה על ידי השר או שר החינוך, לפי העניין.

(ג) בתוך 12 חודשים מיום התחילה יקבעו השרים כללים ראשונים לפי סעיף 15(א); לא הסכימו השרים על הכללים שייקבעו בתוך התקופה האמורה, יועבר העניין להכרעת הממשלה.

(ד) בתוך 18 חודשים מיום מינוי המועצה הראשונה לפי סעיף קטן (ב), יתקינו השרים תקנות לפי סעיף 15(ב) או (ג), לפי העניין.

(ה) עד לקביעת כללים ותקנות לפי סעיף 15, השר או שר החינוך רשאים להכיר במוסד להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים כמכללה טכנולוגית להכשרת מבוגרים או כמכללה טכנולוגית להכשרת צעירים, לפי העניין, בהתאם לכללים שנהגו ערב יום התחילה לעניין זה, והכל עד לסוף שנת הלימודים שלאחר כניסתן לתוקף של תקנות לפי סעיף 15, או עד אשר תלמידים שהחלו לימודיהם לפני יום כניסתן לתוקף של התקנות האמורות יסיימו את לימודיהם באותו מוסד, לפי המאוחר.

¹¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 108; התשס"ה, עמ' 333.

¹² ס"ח התשע"ג, עמ' 18.

¹³ ס"ח התשע"ג, עמ' 18.

¹⁴ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ב, עמ' 745.

¹⁵ ס"ח התשע"ג, עמ' 18.

(ו) מוסד להכשרת הנדסאים וטכנאים מוסמכים שהוכר על ידי השר או שר החינוך ערב יום התחילה, יראו אותו כמכללה טכנולוגית מוכרת עד לסוף שנת הלימודים שלאחר יום התחילה, או עד אשר תלמידים הלומדים במוסד כאמור, אשר החלו את לימודיהם בו לפני יום התחילה, יסיימו לימודיהם, לפי המאוחר.

(ז) הנדסאי או טכנאי מוסמך שהיה רשום בפנקס ערב יום התחילה, יראו אותו כרשום במרשם לפי חוק זה; בסעיף זה, "הפנקס" – פנקס ההנדסאים והטכנאים המוסמכים שהתנהל במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה ערב יום התחילה.

הסדרים הקבועים בחיקוק, המייחדים פעולות להנדסאים או לטכנאים מוסמכים רשומים, ובכלל זה התוספת הראשונה לתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967¹⁶, שהיו בתוקף ערב יום התחילה, ימשיכו לעמוד בתוקפם גם אחרי יום התחילה, אלא אם כן בוטלו או שונו לפי כל דין.

תוספת ראשונה

(סעיף 20)

ייחוד התואר

תוספת שנייה

(סעיף 21)

ייחוד פעולות

1. ייחוד פעולות להנדסאים בתחומי הבניין, האדריכלות, התכנון ועיצוב הפנים: הפעולות המפורטות לגבי הנדסאים בתחומי הבניין, האדריכלות, התכנון ועיצוב הפנים בהוראות התוספת הראשונה לתקנות המהנדסים והאדריכלים (רישוי וייחוד פעולות), התשכ"ז-1967.

שלום שמחון	בנימין נתניהו	גדעון סער
שר התעשייה המסחר והתעסוקה	ראש הממשלה	שר החינוך
שמעון פרס	ראובן ריבלין	
נשיא המדינה	יושב ראש הכנסת	

¹⁶ ק"ת התשכ"ז, עמ' 2399.